

OCENA Gledališka predstava

Čista desetka

PETER RAK

Milan Jesih: Cesarjeva nova oblačila

režija Boris Kobal

SLG Celje

premiera 27. 11. 2010

Ce si otrok iz kakšnega razloga ne more optimistično naslikati svoje prihodnosti, se razvoj ustavi, simptomi pa segajo od najblažjih, kot sta trma in upornost, do najtežjih, ki sodijo že na območje avtizma, piše v svoji študiji Rabe čudežnega – o pomenu pravljic Bruno Bettelheim. Z odraslimi pravzaprav ni nič drugače, le manifestacija frustracij je različna, zato je – oziroma bi moral biti – tako imenovani otroški ali mladinski repertoar v naših gledališčih več kot samo formalna obveza, ki jo je treba izpolniti zaradi nekakšnih kvot in občasne benevolentnosti, temveč vitalna komponenta vsake kulturne institucije, ki da kaj nase.

Še zlasti, če uprizoritev pravljice izpolnjuje tako rekoč vse kriterije, torej pritegne otrokovo pozornost in ga zabava, vzpodbudi njegovo domišljijo, je uglasena z njegovimi upi in strahovi in mu navsezadnje pomaga razreševati njegove čustvene in racionalne probleme, ki jih odrasli pogosto podcenjujejo in minimalizirajo. Cesarjeva nova oblačila v izvedbi celjskega gledališkega ansambla nedvomno več kot izpolnjujejo te kriterije, pa najsi je to tekst Milana Jesiha, ki daje Andersenovemu protobesedilu povsem

TANJA POTOČNIK, IGOR ŽUŽEK, BLAŽ SETNIKAR, BRANKO ZAVRŠAN IN DAMJAN M. TRBOVC V PREDSTAVI CESARJEVA NOVA OBLAČILA FOTO UROŠ HOČEVAR

nov, poetično intoniran ritem, parodični akcenti in aktualne dimenzije, akterji na odru ali vsi ostali, od režiserja in scenografa do kostumografa in avtorja glasbe.

Za pritegnitev pozornosti v veliki meri zadošča že kostumografija: Alana Hranitelja z vso parado barv in dizajnov v smislu pretiranega, pompoznega in kolosalnega, kar omogoča neprestane preskoke iz konteksta označevalca v označenca in nazaj, ter scenografija Branka Hojnika z ogromnim zrcalom, ki prinaša učinek podvojitve performativnega prostora ter vključevanje občinstva v dogajanje na odru. Oboje daje prepričljiv okvir igralcem in igralkama, med katerimi ni šibkega člana; vsi svojo nalogo opravijo brezhibno, sugestivno, vendar dovolj enigmatično, parodično, toda brez pretirane karikiranosti, nazorno, vendar s pravo mero, da ostane nedotaknjen čar zgodbe. Posebej je treba izpostaviti Blaža Setnikarja kot cesarja, ki vse omenjene performativne karakteristike združuje v lik, ki presega vtis mediatiziranega dogodka ter predvsem briše mejnik med simbolično in povsem stvarno figuro.

Cesarjeva nova oblačila so vedno aktualen tekst, v teh izrazito prozaičnih časih celo nepogrešljiv. Ne samo, ker razgalja samovšečnost napihnenih oblastnikov, ki jih ne manjka v nobenem zgodovinskem obdobju, temveč ker daje vsem generacijam možnost nujne distance do avtoritet in veličin, seveda lažnih, samooklicanih in namišljenih. Predstava za čisto desetko.